

disse Stræfninger, som ofte have indtil en halv Snes Mil til Jærnbanen, i Forbindelse med Statsbanenettet, som at bringe enkelte Kvarterer her i Kjøbenhavn i nærmere Forbindelse med Statsbanerne. Jeg forstår overhovedet ikke den Forstel, som den højtærede Minister synes at gøre paa en ganske enkelt Del af Landet og specielt Hovedstaden og det øvrige Land. Den ærede Minister finder, at Staten bør gribe ind, naar det gælder om at ordne Forholdene her, og da ikke sky saa overordentlig store Udgifter, som der her er Tale om; men naar det gælder det øvrige Land, kan den højtærede Minister ganske rolig staa med Hænderne i Lommen og spørge, om Folk have noget. Det forekommer mig ikke at være en billig, ligelig og retfærdig Fordeling af Landets Goder paa dette Omraade. Det, jeg bebrejder den ærede Minister, er ikke, at han ikke er tilstrækkelig veltalende her i Tinget, eller at han ikke holder mange og lange Taler om Jærnbanerne. Jeg siger ikke, at jeg ikke gerne hører den ærede Minister tale; tværtimod, jeg hører ham særdeles gerne; men jeg skal kun gøre opmærksom paa, at med Ord kommer man ikke tilstrækkelig langt; naar man er praktisk, kræves der Handlinger, Gerninger, og det er det, jeg, som sagt, bebrejder den ærede Minister, at han saa at sige lader hele Landet ligge bras. Den højtærede Minister synes overhovedet at betragte det som sin væsentligste Opgave at konservere, hvad han har, men han synes ikke at forstaa sin Opgave som Indenrigsminister paa samme Maade, som hans Kollega, Krigsministeren, forstaa sin Opgave. Krigsministeren forstaa ganske anderledes, hvorledes en Minister kan tage Tingene; han har ikke været tilfreds med at konservere, hvad han havde her af gamle Bolde, og han har taget sig paa at skabe noget nyt, som han mener er ganske overordentlig meget bedre. Han har taget Initiativet til en Udvilling, og jeg vilde ønske, at det Initiativ, som den højtærede Krigsminister har taget, og som jeg overordentlig meget beklager, at han har taget, havde ligget hos den højtærede Indenrigsminister, og at disse 20—30 Millioner — det er nok saadan noget — som den højtærede Krigsminister har strøet ud til sine Forter, i Stedet for være komne den højtærede Indenrigsminister i Hænde, og at han havde skaffet os nogle Jærnbaner derfor. Jeg vil ikke anbefale den højtærede Indenrigsminister at følge Krigsministerens provisoriske Tænkninger, men jeg vilde ønske, at han noget mere havde taget Initiativet til Udvillingen af de økonomiske Omraader, der nu ligge

under Indenrigsministeren. Saa siger den højtærede Indenrigsminister: Ja, men jeg har i Fjor for Alvor taget mig af de private Baner, og hvis de Herrer havde villet tage mit Forslag om Koncession paa Jærnbaner, skulde der nok være kommen Fart i Tingene. Ja, det er jo sin Sag med det Forslag. Den højtærede Minister ved jo meget godt, hvorpaa det strandede; det var, fordi Ministeren vilde have under sine egne Hænder det, som har ligget under Rigsdagen i en lang Række af Aar, nemlig at bevilge enhver Jærnbane, der skal anlægges, at undersøge den, fordele Midlerne o. s. v. o. s. v. og bestemme, hvad Retning en Jærnbane skulde have. Det vilde den højtærede Minister nu i en ganske væsentlig Grad have indrettet noget enevældigt, om jeg saa maa sige, og det ønskede dette Ting ikke at gaa med til. Jeg tror, at den højtærede Minister burde have kunnet sige sig selv, at med det Forslag, han kom med angaaende Koncessionen, kunde han kun opnaa at staaende Udvillingen. Jeg tør ikke bestemt sige, at det nærmest var den højtærede Ministers Hensigt, da han i Fjor fremkom med dette Forslag, at slippe fri for Jærnbanerne; det tør jeg ikke sige, skønt jeg har hørt, at en Mistante derom er bleven udfalt. Naar den ærede Minister siger, at han kom frem med det Forslag for at sætte Fart i Jærnbanerne, tør jeg ikke paastaa, at det var Ministerens Hensigt med Forslaget at lægge Hindringer i Vejen for Jærnbanebygningen paa dette Tidspunkt; men den højtærede Minister har ikke Lov til at anføre dette Forslag som et Bevis paa sin Iver for Jærnbanebygningen, fordi den højtærede Minister burde have kunnet sige sig selv, at navnlig under de nuværende politiske Forhold og efter den Erfaring, vi have haft om de højtærede Ministers Lyst til at raade paa egen Haand, vilde dette Ting være saa lidt som muligt oplagt til at give den højtærede Minister saa frie Hænder over Jærnbanebygningen, som han ønskede i Fjor.

Jeg har saa kun et enkelt Punkt tilbage, som jeg kom bort fra før, det er Spørgsmaalet om Statslaan. Derom skal jeg sige, at jeg ikke i særlig Grad ønsker at laane, naar man kan bjærge sig paa anden Maade. Jeg tror, at man helst skal indrette sin Husboldning saaledes, at man ikke behøver Laan; men selv forstandige og praktiske Folk kunne komme i det Tilfælde, at det er forfarligt at laane alligevel. Navnlig naar man staa oversfor en Udgift, som man mener, er af produktiv Karakter, kan det endog saa være økonomisk aldeles forfarligt at gøre Laan for at faa sine Planer frem. Men som sagt, hvis det ærede Medlem, som misbilligede